

Vaikuttavuuden arviointi Taulukossa on arvioitu toimenpiteiden vaikuttavuutta kestävän liikkumisen indikaattorien avulla. Indikaattorit perustuvat Euroopan komission EGUM (Expert Group for Urban Mobility) kirjelmään (2024) SUMP indikaattoreista. Arvioitavia osa-alueita on lavennettu koskemaan myös kestävän liikkumisen näkyvyyttä ja liikkumisen kulttuuria seudulla. https://transport.ec.europa.eu/document/download/cb890007-af95-46e8-8f9c-1a29c1efefac_en?filename=EGUM_SUMP_subgroup_SUMI_opinion.pdf		Vaikuttavuuden arviointi perustuu asiantuntija-arvioon ja sitä voidaan hyödyntää toimenpiteiden priorisoinnissa. Vaikuttavuutta on arvioitu kahdeksan osa-alueen avulla. Osa-alueiden sisältöä on avattu taulukon vieressä.	Liikenteen ja liikennepalveluiden saavutettavuus ja tasavertaisuus	Ilmansaasteiden vähentyminen	Liikennehuuhkien vähentyminen	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentyminen	Kestävän liikenteen kulkutapaosuus	Melusaasteen vähentyminen	Liikenneturvallisuuden parantuminen	Liikennekulttuuri ja kestävän liikkumisen näkyvyys
1. Kävely ja pyöräily										
1. Seudulla kehitetään kestävän liikkumisen solmukohtia.	Solmukohtia kehitetään mm. pyöräpysäköintijärjestelyin ja Kuopiossa myös kaupunkipyörien avulla. Seudun kunnat kehittävät laadukasta ja turvallista pyöräpysäköintiä sekä pyöräpalveluita (mm. huoltopisteet) kuntien taajamissa ja matkaketjujen solmukohdissa. Pyöräpysäköinti huomioidaan jo kaavoitusvaiheessa mm. tunnistamalla nämä solmukohdat ja varaamalla asemakaavoituksessa riittävät katutilat. Pyöräpysäköinti huomioidaan myös pysäköintinormissa.									
2. Edistetään kävelyä ja pyöräilyä kouluissa ja liikuntakeskuksissa.	Pyritään mahdollistamaan lyhyet arkimatkat kävellen ja pyörällä lisäämällä ja kehittämällä pyöräilyinfraa mm. pyöräpysäköinnin määrän ja laadun osalta vastaamaan modernisoidun pyöräkannan uusiin vaatimuksiin (esim. sähköpyörät ja -potkulaudat). Päivitetään rakennusjärjestys pyöräpysäköintipaikkojen osalta vastaamaan valtakunnallista pyöräliikenteen suunnitteluohjetta.									
3. Päivitetään pyöräväylien talvihoitoluokitusta.	Pyöräväylien talvihoitoluokitusta päivitetään siten, että se on linjassa pyörätieverkkosuunnitelman kanssa. Pääpyöräreiteillä talvihoidon laatutaso on korkein. Tarkennetaan talvikunnossapidon kilpailutuksessa laatuksiteereitä. Talvihoitoluokitus päivitetään urakoiden kilpailutuksen tahdissa.									
4. Selkeytetään Kuopion kantakaupungin liikenneverkkohierarkiaa.	Laaditaan Kuopiossa kantakaupungin liikennejärjestelmäsuunnitelma, jonka tavoitteena on eri liikennemuotojen tavoiteverkkojen yhteensovittaminen ja verkkohierarkian selkeyttäminen.									
5. Varmistetaan seudun koulujen ympäristöjen turvallisuus.	Koulujen ympäristön turvallisuutta parannetaan rakenteellisilla liikenteen rauhoittamisen toimenpiteillä. Panostetaan mm. risteysten turvallisuuteen ja nopeusrajoitusten tarkistamiseen koulujen ympäristöissä ja koulumatkareiteillä.									
6. Erotellaan jalankulku ja pyöräily toisistaan.	Kunnat tunnistavat esteettömyyden erikoistason alueilta paikat, joissa jalankulun ja pyöräilyn erottelulle on tarve. Esteettömyyden erikoistason alueet on esitetty seudullisessa kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa. Erottelun tarvetta tarkastellaan liikenneympäristö ja käyttäjämäärät huomioiden. Toimenpiteet jalankulun ja pyöräilyn erottelulle sekä niiden aikataulu sovitaan tarkemmin jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä.									
7. Toteutetaan pieniä ja tehokkaita esteettömyyden parannustoimenpiteitä.	Tehdään kaikissa Kuopion MAL-seudun kunnissa esteettömyyskartoitukset. Esteettömyyskartoituksissa esille nousseiden pienien ja tehokkaiden toimenpiteiden toteutus.									
8. Laaditaan julkisen sektorin työntekijöiden liikkumissuunnitelma ja ohje yrityksille.	Laaditaan julkiselle sektorille mm. kunnat ja hyvinvointialueet liikkumissuunnitelma. Lisäksi laaditaan yleisohje, jossa ohjeistetaan yrityksiä liikkumissuunnitelman laadinnassa. Kannustetaan alueen yrityksiä ottamaan käyttöön työsuhdepyöriä, parantamaan henkilöstön sosiaaliiloja ja pyöräilyfasiliteetteja. Valtakunnallisten liikkumisen teemapäivien viettäminen ja esim. kilometrikisaan osallistuminen.									
2. Joukkoliikenne ja matkaketjut										
9. Mahdollistetaan nykyisen lippuyhteistyön jatkuminen.	Mahdollistetaan alueellisen Waltti -yhteistyön jatkuminen liikenteen kilpailutuksissa ja yhteistyösopimuksissa, niin että Kuopion seudun Waltti-alueella liikennöitävässä ELY-keskuksen sopimusliikenteessä käy jatkossakin keskuskaupungin mukaiset Waltti -lipputuotteet.									

Vaikuttavuuden arviointi Taulukossa on arvioitu toimenpiteiden vaikuttavuutta kestävän liikkumisen indikaattorien avulla. Indikaattorit perustuvat Euroopan komission EGUM (Expert Group for Urban Mobility) kirjelmään (2024) SUMP indikaattoreista. Arvioitavia osa-alueita on lavennettu koskemaan myös kestävän liikkumisen näkyvyyttä ja liikkumisen kulttuuria seudulla. https://transport.ec.europa.eu/document/download/cb890007-af95-46e8-8f9c-1a29c1efefac_en?filename=EGUM_SUMP_subgroup_SUMI_opinion.pdf	Vaikuttavuuden arviointi perustuu asiantuntija-arvioon ja sitä voidaan hyödyntää toimenpiteiden priorisoinnissa. Vaikuttavuutta on arvioitu kahdeksan osa-alueen avulla. Osa-alueiden sisältöä on avattu taulukon vieressä.	Liikenteen ja liikennepalveluiden saavutettavuus ja tasavertaisuus	Ilmansaasteiden vähentyminen	Liikenneruuhkien vähentyminen	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentyminen	Kestävän liikenteen kulkutapaosuus	Melusaasteen vähentyminen	Liikenneturvallisuuden parantuminen	Liikennekulttuuri ja kestävän liikkumisen näkyvyys
10. Joukkoliikenteen lippujen hintataso pidetään houkuttelevana.	Seudulla pidetään joukkoliikenteen lippujen hintataso sellaisena, että se houkuttelee käyttämään joukkoliikennettä. Ymmärtäen kuitenkin sen realiteetin, että kustannustason nousu, rahoitustason pieneneminen ja mm. alv-kannan nousu antavat painetta joukkoliikenteen lippujen hintojen nostamiseen.								
11. Parannetaan joukkoliikenteen vuorotarjontaa Kuopion ja Siilinjärven joukkoliikenteessä.	Kuopion ja Siilinjärven joukkoliikenteessä vuorotarjontaa pyritään lisäämään kaupunkiseudun tiivistyessä rakentuvilla uusilla alueilla, etenkin työssäkäynti- ja opiskeluyhteyksien osalta. Vuorotarjonnassa huomioidaan ruuhka-ajan lisääntyvät matkustajamäärät. Lisäksi joukkoliikenteen vuorotarjonnassa huomioidaan ja hyödynnetään mahdollinen yhteistyö vuorotarjonnassa ELY-joukkoliikenteen ja kaupunkijoukkoliikenteen välillä.								
12. Jatketaan pääpysäkkien kehittämistä ELY-keskuksen pääpysäkkiselvityksen mukaisesti.	Pääpysäkki-hankkeessa on määritelty seudullisesti tärkeitä, laatutasoltaan korkeamman vaatimustason pysäkkejä kuntakeskuksissa tai muilla liikenteellisesti keskeisillä paikoilla ja esitetty niille toimenpiteitä. Seudun pääpysäkeillä panostetaan erityisesti pyöräpysäköintiin ja sen varusteluun sekä informaatioon.								
13. Pyritään säilyttämään kuntakeskusten ja Kuopion keskustan väliset joukkoliikenneyhteydet nykyisellä palvelutasolla ELY joukkoliikenteessä.	ELY bussiliikenteessä painopiste asetetaan kuntakeskusten ja Kuopion keskustan välisiin joukkoliikenneyhteyksiin siten, että yleisimmät työ- ja opiskelumatkat ovat mahdollisia tehdä kestävästi. Pyritään säilyttämään joukkoliikenneyhteydet nykyisellä palvelutasolla ja toteutetaan joukkoliikenteen palvelutasoa seudulla Itä-Suomen joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn mukaisesti.								
14. Parannetaan joukkoliikenteen esteettömyyttä erityisesti Kuopion ja Siilinjärven joukkoliikenteessä.	Pyritään siihen, että joukkoliikenteen käyttö on mahdollisimman esteetöntä matkustajille. Seudulla panostetaan erityisesti kestävän liikkumisen solmukohtien (esim. joukkoliikenneterminaalit, vaihtopysäkkialueet) esteettömyyteen.								
15. Rahoitustason säilyminen siirryttäessä Traficom joukkoliikenteeseen.	Varmistetaan ELY joukkoliikenteen rahoitustason säilyminen tasolla, joka mahdollistaa joukkoliikenteen palvelutason säilyttämisen vähintään nykyisellään, siirryttäessä Traficom joukkoliikenteeseen.								
3. Tiedottaminen, viestintä ja markkinointi									
16. Laaditaan kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen viestinnän ja markkinoinnin suunnitelma.	Laaditaan suunnitelma kestävän liikkumisen viestinnän toteuttamisesta sekä kävelyn ja pyöräilyn näkyväksi tekemisestä. Suunnitelma sisältää viestinnän ja markkinoinnin vastuutukset, vuosikellon ja viestintäkärjet. Suunnitelmassa panostetaan hyötyjen tiedottamiseen ja kannustetaan kestävämpiin liikkumisvalintoihin (mm. valtakunnallisten teemapäivien viettäminen ja kampanjat). Viestintä- ja markkinointisuunnitelmassa suunnitellaan myös mediayhteistyön toteuttaminen.								
17. Vastuutetaan seudun SUMP-työn toimenpiteet.	SUMP-työssä määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi tulee varmistaa, että toimenpiteet ovat vastuutettu toimenpideohjelman vastuutahoille. Lisäksi vastuutahot on sitoutettu toimenpiteiden toteuttamiseen.								

Vaikuttavuuden arviointi Taulukossa on arvioitu toimenpiteiden vaikuttavuutta kestävän liikkumisen indikaattorien avulla. Indikaattorit perustuvat Euroopan komission EGUM (Expert Group for Urban Mobility) kirjelmään (2024) SUMP indikaattoreista. Arvioitavia osa-alueita on lavennettu koskemaan myös kestävän liikkumisen näkyvyyttä ja liikkumisen kulttuuria seudulla. https://transport.ec.europa.eu/document/download/cb890007-af95-46e8-8f9c-1a29c1efefac_en?filename=EGUM_SUMP_subgroup_SUMI_opinion.pdf	Vaikuttavuuden arviointi perustuu asiantuntija-arvioon ja sitä voidaan hyödyntää toimenpiteiden priorisoinnissa. Vaikuttavuutta on arvioitu kahdeksan osa-alueen avulla. Osa-alueiden sisältöä on avattu taulukon vieressä.	Liikenteen ja liikennepalveluiden saavutettavuus ja tasavertaisuus	Ilmansaasteiden vähentyminen	Liikenneuhkien vähentyminen	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentyminen	Kestävän liikenteen kulkutapaosuus	Melusaasteen vähentyminen	Liikenneturvallisuuden parantuminen	Liikennekulttuuri ja kestävän liikkumisen näkyvyys
25. Haetaan aktiivisesti rahoitusta kestävän liikkumisen hankkeisiin seudulla.	Kuopion seudun kunnat voivat hakea valtionavustusta kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen kunnan katuverkolla valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustushaun yhteydessä. Edellä mainitun avustuksen lisäksi kestävän liikkumisen edistämiseen on haettavissa rahoitusta esim. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmien valtionavustukset, liikkumisen ohjauksen valtionavustukset ja liikenneturvallisuusavustukset. Lisäksi keväällä 2025 tulee haettavaksi erillinen hankehaku, joka kohdistuu koulumatkojen liikkumisen ohjaukseen mm. koulujen liikkumissuunnitelmat sekä liikenneturvallisuuden parantaminen koulujen ympäristössä sekä koulureiteillä. Selvitetään myös aktiivisesti muita rahoituskanavia (esimerkiksi EU-rahoitus, YM-rahoitus jne.)								
26. Priorisoidaan investointiohjelmassa pieniä ja tehokkaita infrastruktuurin parantamistoimenpiteitä.	Turvataan kuntien investointiohjelmassa rahoituksen säilyminen pienille ja ketterille infrastruktuurin parantamisen toimenpiteille vuosittain (esim. liikenneturvallisuus ja esteettömyys). Lisäksi osoitetaan rahaa tämän SUMP toimenpideohjelman toimenpiteiden toteutukselle mm. pääpysäkkien kehittäminen, jalankulun ja pyöräilyn erottelu jne. Edistettävistä pienistä infrastruktuurin parantamistoimenpiteistä sovitaan jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä seudun kuntien, Väyläviraston ja ELY-keskuksen yhteistyönä osana MAL-sopimuksen toimeenpanoa.								
27. Auditoidaan suunnitelmat ulkoisesti.	Seudulla asemakaavat ja liikennesuunnitelmat auditoidaan mm. kävelyn, pyöräliikenteen, esteettömyyden ja liikenneturvallisuuden näkökulmista ulkoisen auditoijan toimesta. Ulkoinen auditointi takaa toteutuskelpoiset ja laadukkaat suunnitelmat ja luo mahdollisuuksia parempien lopputulosten toteutukselle. Ulkoiselle auditoinnille on varattava vuosittain resurssit seudun kuntien budjetista. Auditointiin voidaan yhdistää seudun kestävän liikkumisen koordinoitua ja yhteistyön edistämistä.								